

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Zdenky Kerďové: „*Svoboda za cenu nejistoty: Squatování a squatterů v Amsterdamu*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2011, 36 s. včetně příloh

Bakalářská práce Zdenky Kerďové se zabývá fenoménem squatování v holandském Amsterdamu. Za cíl si klade popis squatování z emické perspektivy, s důrazem na každodenní život squatterů a jeho reflexi aktéry.

Svou práci autorka založila na kvalitativním etnografickém výzkumu realizovaném formou narativních a polostrukturovaných interview, doplněných o zúčastněné pozorování. Relativně krátkou dobu strávenou v terénu (12 dní) vyvažuje autorčina předchozí obeznámenost s terénem (skrze předchozí pobyty) a také ulehčený přístup do terénu s pomocí gatekeepera (sestry), skrze nějž si autorka rychle vybuodovala důvěru informátorů. Za poněkud nešťastný považují fakt, že autorka nezmiňuje detailněji klíčovou informátorku, členku jedné z organizací zabývajících se podporou squatterů (s. 7, 9). Na druhou stranu bych chtěl ocenit autorčinu transparentnost ve vymezení své vlastní výzkumné pozice (s. 8-9).

Za teoretické východisko autorka zvolila Turnerův koncept *communitas*, zároveň se také pokouší vymezit vůči pojmům subkultura a společenství. Činí tak ovšem pouze na základě introduktivních textů (Giddens, Bauman), které se daných konceptů dotýkají pouze povrchně. Oproti tomu s konceptem *communitas* zachází velmi slibně a považují za velkou škody, že s ním pracuje pouze v teoretickém úvodu, a nevyužívá jej v samotné analytické části. Zároveň by bylo vhodné rozšířit seznam literatury zejména o další studie týkající se přímo tématu squatování.

Vlastní empirickou část práce je možné rozdělit na dvě vzájemně se prolínající části – část věnovanou squatování jako aktivitě (kap. 3, 5 a 8-10) a část zaměřenou na squattery jako aktéry (kap. 4, 6 a 7). Autorce se velmi dobře podařilo postihnout a popsat proces tzv. osquatování čili obsazení opuštěného domu. Uvědomila si, že osqutaování není pouze jednorázovým aktem, proto se věnuje také jeho přípravě a případné dohře v jednání s majiteli. Za podařenou lze považovat i klasifikaci squatterů na základě jejich přesvědčení a následné vymezení tří základních typů (s politickým přesvědčením, mimo systém a konzumní). Zejména bych chtěl ale ocenit, že autorka dokázala identifikovat stěžejní koncepty (svoboda a nejistota), které jsou určující pro každodennost squatterů. Vinou nedostatků zkušeností se jí sice nedaří postavit na tomto rozporu celou etnografií (ve smyslu narace), ale to však na bakalářském stupni ani nelze očekávat.

Práce samozřejmě vykazuje některé drobné nedostatky ve smyslu koncepce výkladu či argumentace. Například oddíl *Squatterů a společenský systém* (s. 5) by bylo vhodnější propojit s výkladem oddílu „*My*“ versus „*oni*“ (s. 18-19). Podobně oddíl *Oslabení původní idey squattingu* (s. 22) by bylo vhodnější zařadit nikoliv jako vymezení *squatterů zcela mimo systém*, ale v pojednání současné dynamiky fenoménu squatování, která v práci v ucelené podobě chybí.

Po formální stránce práce nijak výrazně nevybočuje z normy. Jistě by bylo možné dotáhnout formátování nadpisů či připojit nadpisy v k textu začínajícím na následující straně. Na druhou stranu autorka (až na výjimky, např. Tomek 2006 na s. 19) adekvátně odkazuje na použité zdroje a s ohledem na to, že nepsala svým mateřským jazykem, práce neobsahuje velké množství pravopisných chyb.

Celkově lze shrnout, že autorka prokázala schopnost vědecky zpracovat zkoumaný problém, i když se nevyhnula některým nedostatkům. I přes zmiňované výtky se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na absoventskou práci a přináší některá zajímavá zjištění. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.